

NÄYTELMÄSARJA
N:o 102.

ELSA HÄSTESKO

KUMPI RAKKAUS

SUOMEN NUORISOLIITON
NÄYTELMIÄ

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖN

NÄYTELMÄSARJA

on sivuuttanut ensimmäisen 100-lukunsa. Siihen sisältyvistä ynnä sen ulkopuolella olevista draamallisista tuotteista, jotka erikoisesti sopivat vähin voimin toimivilla seuranäyttämöillä esitettäviksi, on ilmestynyt runsaasti kuvitettu selostava luettelo esittämisohjeineen ja saadaan se pyydettäessä ilmaiseksi joko suoraan kustantajalta tai kirjakaupoista.

YKSINÄYTÖKSISIÄ.

Eroa miehillä. Yksinäytöksinen näytelmä. Kirj. Miina Häger-Kanninen. 40 s. 1920. Hinta 2: —. (Näytelmäsarja 58.)

Heräävä heimo. Yksinäytöksinen heimonäytelmä. Kirj. Vilho Helanen. 32 s. 1926. Hinta 5: —. (Näytelmäsarja 99.)

Jeftan tytär. Yksinäytöksinen runoelma Kirj. Johannes Linnankoski. 6. p. 78 s. 1924. (Sisältyy Johannes Linnankosken Koottujen teosten II. nidokseen.)

Korven äänet. Yksinäytöksinen näytelmä. Kirj. Eero Alpi. 9 isoa s. 1926. Hinta 00: —. (Näytelmäsarja 103.)

Kuolema. Näytelmä. Kirj. Arvid Järnefet. 28 s. 1913. (Sisältyy Arvid Järnefeltin »Hiljaisuudessa»-nimiseen kertomus- ja näytelmäkokoelmaan. Hinta 10: —.)

Lepiäniemen tyttöret. Seuranäytelmä. Kirj. Maila Talvio. 44 s. 1915. Hinta 2: —. (Näytelmäsarja 49.)

Ohi houkutusten. Näytelmällinen kuvaus nykyisiltä päiviltä. Kirj. Eero Alpi. 48 s. 1925. Hinta 5: —. (Näytelmäsarja 98.)

Pakolaiset. Karjalaisaiheinen näytelmä. Kirj. L. L. Jyrähmi. 55 s. 1924. Hinta 8: —. (Näytelmäsarja 93.)

Purjehdusmatka. Yksinäytöksinen huvinäytelmä. Kirj. Aino Voipio. 56 s. 1922. Hinta 5: —. (Näytelmäsarja 72.)

Rakkaita vihollisia. Yksinäytöksinen laulunäytelmä. Kirj. K. Kaslin. Alkusoiton ja laulut säveltänyt Eino Rönnmark. 75 s. 1923. 9: —. (Näytelmäsarja 80.)

Sininen kukka. Yksinäytöksinen näytelmä. Kirj. Eero Alpi. 53 s. 1924. Hinta 5: —. (Näytelmäsarja 94.)

Sirkan kosija. Yksinäytöksinen huvinäytelmä. Kirj. Eva Hirn. 32 s. 1922. Hinta 4: —. (Näytelmäsarja 69.)

Sotavanhuksen joulu. Talvinäytelmä 1859. Kirj. Z. Topelius. Suomennos. 20 s. 1898. (Sisältyy Z. Topeliuksen Draamallisiin Teoksiin. Hinta sid. 30: —.)

Tienhaarassa. Yksinäytöksinen huvinäytelmä. Kirj. Eva Hirn. 45 s. 1922. Hinta 4: —. (Näytelmäsarja 67.)

Titianin ensimmäinen rakkaus. Runonäytelmä. Kirj. Z. Topelius. Suom. Hilma Suomalainen. 23 s. 1906. Hinta 1: 20. (Näytelmäsarja 10.)

Tupaantuliaistanssit. Yksinäytöksinen huvinäytelmä. Kirj. Gustaf von Numers. Suom. Eero Alpi. 47 s. 1923. Hinta 5: —. (Näytelmäkirjasto 82.)

Velvollisuus. Yksinäytöksinen näytelmä. Kirj. Arvid Järnefelt. 50 s. 1913. (Sisältyy Arvid Järnefeltin »Hiljaisuudessa»-nimiseen kertomus- ja näytelmäkokoelmaan. Hinta 10: —.)

KAKSINÄYTÖKSISIÄ.

Herra päätoimittaja. Kaksinäytöksinen huvinäytelmä. Kirj. Artturi Leinonen. 94 s. 1923. Hinta 12: —. (Näytelmäsarja 77).

Kallilan talo. Kaksinäytöksinen huvinäytelmä. Kirj. Eva Hirn. 64 s. 1922. Hinta 5: —. (Näytelmäsarja 64.)

Kaupungista palattua. Kaksinäytöksinen maalaiskuvaus. Kirj. Eino Kalima. 88 s. 1910. Hinta 2: 50. (Näytelmäsarja 22.)

Kapituliherra. Kaksinäytöksinen huvinäytelmä. Kirj. Artturi Leinonen. 2. p. Ilmestyy kesällä 1926. (Näytelmäsarja 37.)

Kumpi rakkaus. Kaksinäytöksinen näytelmä. Kirj. Elsa Hästesko. 15. isoa s. 1926. Hinta 7: —. (Näytelmäsarja 102.)

Kuningasverta. Kaksinäytöksinen kuvaus. Kirj. Helvi Herlevi. 43 s. 1920. Hinta 2: —. (Näytelmäsarja 59.)

Oikeaa maahenkeä. Kaksinäytöksinen huvinäytelmä. Kirj. Artturi Leinonen. 2. p. Ilmestyy kesällä 1926. (Näytelmäsarja 88.)

(Jatkuu 3. kansisivulle.)

KUMPI RAKKAUS

KAKSINÄYTÖKSINEN HUVINÄYTELMÄ

KIRJOITTANUT

ELSA HÄSTESKO

Suomen Nuorison Liiton näytelmäsarja N:o 2

Henkilöt:

HYMMI, talontytär.
ARRE KUURNA, toisen talon poika.
ANTTI AHVENAINEN, maanviljelijä.
ILMA PAUANNE, kirjailija.
ARNOLD ARINA, taiteilija.
Kylänuorisoa 12—20 henkeä, joista joku puhuu.
HYMMIN ÄIDIN ÄÄNI.

Näyttelemisoikeus vapaa.

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖN
NÄYTELMÄSARJA N:o 102

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖN
KIRJAPAINOSSA PORVOOSSA 1926

Henkilöselostus:

Hymmi, nuori maalaistyttö, keskikokoinen, viehkeät kasvot, unelmoivat silmät, jotka kuitenkin yhtä helposti saavat veitikkamaisen välkkeen kuin sävähtävät suuttumukseen. Ensimmäisessä näytöksessä kansallispuku, toisessa eloisa kesäpuku. Liikkeet naiselliset, joskus topakat. Herttainen tyttö.

Arre (Artturi) *Kuurna*, pitkänhuiskea, suoranenäinen, solakka nuorukainen, herkkä suun ympärys osoittaa kokemattomuutta ja syttyväisyyttä, silmien varma katse ja orastava otsaryppy päättäväisyyttä, melkein itsepäisyyttä. Ensimmäisessä näytöksessä tumma kesäpuku, toisessa hyvinvoivan talonperijän vaalea kesäpuku, molemmissa pehmeä kaulus, solmittu kaulahuivi.

Ilma Pauanne, keskiväriinen, kypsyneessä iässä oleva pyöreähkö nainen, jolla on intohimoinen, vaikka pienenlainen suu, hieman keivelä nenä, tahtovat, laskevat, leimahtelevat silmät. Uudenaikainen tukkalaite. Haikea, sääliin ja osanottoon vetoava puhetapa, raivokohtauksissa aivan päinvastainen, miltei raaka. Puku uudenaikainen, kummallisin päähänpistoin erikoistutettu. Liikehtii, kiehtoo alituiseen, vaikkei olisi syytäkään. Osasta ei silti saa laittaa luonnotonta. Hän on tunteva ihminen.

Arnold Arina (lue: Ariina, korko toisella tavulla), nuorempi edellistä, keskikokoinen, hintelähkö. Hieman veltot kasvot, ruskeat pienet viikset, tummat kulmakarvat, silmälasit. Piirteet osoittavat luonteen pehmeyttä, liikaherkkyyttä. Puhetapa turhan hienosteleva. Puku sama molemmissa näytöksissä, avara amerikkalainen kaulus, kirjava paita, urheiluvyö.

Antti Ahvenainen, keski-ikäinen maanviljelijä, pienenläntä, parraton, pienissä silmissä leikikäs kimmellys, suun- ja nenänvieret hyväntahtoisen miehen uurteissa. Siisti harmaa puku, pieksut, tuppipuukko, alaspäinkääntyvä suorajuovainen paidankaulus ilman solmuketta. Ahvenainen on sitä kansan henkevää ainesta, jonka leikkisyydessä usein piilee syvä totisuus ja totisuudessa sovittava leikkisyys; hieno luonne, karkeimmaltakin tuntuvassa sanassa leppoisa sävy. Näytelmän tärkein osa; osattava 'kuin vettä'. — Tämän osan näyttelijä, jos hän osaa hyvin jotakin murretta, ennen muita savoa, voi tehostaa henkilön rempseää luontevuutta käyttämällä sitä. Myös Hymmi, Arre ja kylänuoriso voivat käyttää samaa murretta.

KUMPI RAKKAUS

ENSIMMÄINEN NÄYTÖS.

Syrjäinen puutarhankolkka, oikealla taustassa penkki, vasemmalla etualalla hieman viistossa amerikkalainen puutarhakiikku — vaatimattomissa oloissa puutarhasohva pöytineen, edessä pari matalaa jakkaraa jalkoja varten —, takana puutarhaportti, joka johtaa maantielle, taustana kesämaisema. Nykyaika. Elokuu.

1:nen sattuma:

HYMMI *(tulee vasemmalta puutarhakiikun takaa, katselee ympärilleen, pysähtyy kuuntelemaan portille):* Arre, Arre sinä! *(On kärsimätön, aikoo kääntyä takaisin, sukaisee valahtanutta tukkaa korvan taakse, kiinnittää neulalla, palaa portille.)* Arree — Arre hoi!

2:nen sattuma:

Antti Ahvenainen saapuu samaa tietä kuin Hymmikin. Hymmi säpsähtää.

AHVENAINEN: Älä säiky, sääskiseni. Tiedäthän sen ennestäänkin, etten minä ole kanahaukka.

HYMMI: Eihän täällä mitä Artturia ole, vaikka minut tänne narrasitte.

AHVENAINEN: Jokos sinä lensit sitä varten?

HYMMI: Totta kai, kun heti käskitte . . .

AHVENAINEN: Älä veikkoseni. Minähän juuri selvitin, että Artturi lupasi tulla puolen tunnin perästä. En tuota tainnut tulla toimittaneeksi jullilleen.

HYMMI: Silloin minä kipaisen takaisin, sillä minulla on pyhänä kiire kuin kirkonhiirellä.

AHVENAINEN: Älähän hätäile. Ei tässä ole ajat jäniksen selässä. Eikä sitäpaitsi ihminen ole mikään porilainen.

HYMMI: Ei kai teillä emännättömässä talossa niin kiirettä pidetäkään. Meidän äiti kun touhuaa, pitää kaikki olla ajallaan ja paikallaan.

AHVENAINEN: Saisihan ne työt mennä vähän paremmin lappeelleen meilläkin. Ja saisihan se emäntä olla meilläkin vähän reimemmasta talosta. Kyllä siinä palkki kestäisi vähän kiivakamminkin polkea. *(Hymähtäen.)* Mutta suu tuppeen nyt. Se tuo kieli raklattaa toisinaan liikoja kuin väkkärä. Minä tästä lähdenkin kiehennäimään Artturia vastaan, jotta saisi poikakin peuran jalat. *(Menee portista, kääntyy oikealle.)*

HYMMI: No menkää. Minä juoksen siunaamaan kirkkoväen. *(Lähtee kiireesti kotiin päin yhä Ahvenaisen jälkeen katsoen, tupsahtaa taiteilija Arinan syliin.)*

3:s sattuma:

ARINA *(pidellen Hymmiä käsivarsista työntää häntä edellään tämän rimpuilemisesta huolimatta, siksi kunnes saa hänet keinuun istumaan; istuu itse vastapäätä, lähentelevästi estää tyttöä pakenemasta):* Tämäpä pyypaisti sunnuntaiaamuna.

HYMMI: Voi, hyvä herra, antakaa minun mennä. Kirkkoväkikin odottaa. — Enhän tahtoisi loukata, mutta — *(ääni värähdellen närkästystä)* — minä en ole tottunut tällaiseen.

ARINA: Älkää olko huolissanne, Hymmi neito. Pian te totutte. Siellä suuressa maailmassa on aivan tavallista, että herrat ja naiset seurustelevat näin tuttavallisesti. Minähän olen teillä asunut jo kohta kaksi viikkoa, ja te — te olette väistänyt minua kuin metsäkauris pyssymiestä. Ettekä ole suostunut maalattavaksikaan. Nyt te suostutte. *(Ahvenainen kulkee portin ohi oikealta vasemmalle huomioiden.)* Täällä kiikussa, ah näin kainona ja hämillänne. *(Viimeisiä sanoja lausuessaan lähentelee yhä enemmän; Hymmi on purrut huuliaan, koettanut vetäytyä pois.)*

HYMMIN ÄIDIN ÄÄNI *(vasemmalta):* Hymmii! Hymmi! *(Puhuen.)* Minnekä se katosi!

HYMMI *(ponnahtaa pystyyn, huudahtaa):* Voi, äiti kutsuu. Kirkkoväki lähtee. *(Juoksee pois.)*

ARINA *(alas hypäten):* Minä tulen neitiä auttamaan. *(Lähtee jälkeen.)*

4:s sattuma:

ARRE *(tulee hetkistä myöhemmin, katselee odottaen ympärilleen, käy kiikun takana tähyämässä taloon päin, palaa katselemaan tielle, on neuvoton, odottava, ottaa nenäliinan taskustaan, pudottaa samalla kirjeen tielle, ottaa sen ylös, lukee kuoresta):* Herra Arre Kuurna. *(Istuu penkille, aukaisee hienon kuoren, lukee hiljaa, ihmetellen, on kärsimätön, aikoo panna jälleen taskuun, ei hennokaan, katselee kirjettä, hymähtää, jatkaa lukemista, mielenkiinto kasvaa, asento vaihtuu, lopuksi purskahtaa raikuvaan nauruun.)*

5:s sattuma:

ILMA PAUANNE *(on naurun aikana tullut portille, katselee haltioituneena Arrea):* Nauratte, yksinänne, nuori Jupiter. Se osoittaa suurta tempperamenttiä.

ARRE *(on suikannut kirjeen penkin alle, tervehtii kohteliaasti, mutisee):* Toisinaan sattuu niin hulluja tilanteita.

ILMA PAUANNE: Hulluja tilanteita! Hyvästi sanottu. Teillä on huumorin lahja. Ne, joilla se on, ovat muusain suosiossa. Niitä kaihtaa typeryys kuin iho nokkosta. *(Istuutuu penkille, vetää Arren viereensä.)* Asiasta toiseen —. Kuulkaa, jumalten oma, saitteko minun tyhmän kirjeeni tänä aamuna. Pistin sen yömyöhällä taskuunne *(pateettisesti kiehtoen)* hetkellä, jolloin koko seudun kietoivat hämärän hunnut *(silittää kuin sattumalta Arren kättä kerran, toisen, yhä),* jolloin luonto henkii niin raskaasti kuin tahtoisi se povellensa painaa jokaisen kaksin ja kaksin — — *(Ahvenainen kulkee ohi vasemmalta oikealle.)* Sinä hetkenä en voinut olla kirjoittamatta teille, kaunis nuori mies — —

ARRE *(vetäisee kätensä pois, nousee):* Mitäs te turhia. Yhtä hupsujako ne ovat kaikki kirjailijat siellä pääkaupungissa?

ILMA PAUANNE *(nousee, etääntyy kissamaisesti):* Nuorukainen, nuorukainen! Kuinka te loukkaatte minua. *(Lähestyy kiehtoen.)* Mutta minä ymmärrän sinut, Arre poika, syvemmin kuin sinä itse. Sinä olet niin kokematon ja samalla niin ylevä. Sinun paikkasi ei ole maaseudun kirkkoaitojen tukehtuneisuudessa. Sinä olet luotu aavemmille ulapoille, suureen maailmaan!

ARRE: Lähtekää jo pois. Tämä on vierasten puutarha.

ILMA PAUANNE: Olette alati oikeassa. Lähtekäämme metsään kävelemään. Te tarjoatte minulle tietysti käsivartenne.

ARRE: Ei se ole näillä paikoin tapana.

ILMA PAUANNE: Eipä toki — eihän ne maalla ymmärrä kohteliaisuuden suloa, joka kuitenkin on sivistyneen elämän ensimmäinen viehätys. Mutta me kaksi, me olemme yläpuolella tämän matalan tason. *(Työntää Arrea edellään portista, nojautuu häneen, menevät vasemmalle.)*

6:s sattuma:

HYMMI *tulee kotoansa, säVähtää menevät huomatessaan, hiipii portille, katsoo menevien jälkeen kotvan; kääntyy äkisti tuskaisen näköisenä, katselee ympärilleen kuin ihmetellen, ovatko todellakin täällä istuneet ja kiikussako vai penkillä, huomaa kirjeen penkin alla, ottaa sen, empii, ei malta olla avaamatta, lukematta.*

7:s sattuma:

Ahvenainen tulee oikealta portille, Hymmi piilottaa kirjeen esiliinan alle.

AHVENAINEN: Jo nyt ollaan joron jäljillä. Vakaiset ihmiset ovat kuin mesikämmen hunajakennon kimpussa.

HYMMI *(vetää kirjeen esille, mustasukkaisuuden puuskassa melkein huutaen):* Tulkaapas tänne, tulkaapas tänne, Antti! Tiedättekös, mitä tässä seisoo?

AHVENAINEN: Sekö se pyöräsilmä on sulle kirjoittanut? Minä sanon jo ajoissa . . .

HYMMI: Älkää mitään. Tämä onkin Arrelle. Se oli varmaan se helsinkiläinen, joka sinne toissapäivänä tuli. Ja nyt se on hullannut Arren. Juuri tuossa menivät.

AHVENAINEN: Kyllähän minä kuulen vähemmälläkin, en minä sentään vielä umpikuuro — —

HYMMI: Mutta näittekös?

AHVENAINEN: Ka, kaksi silmäähän mulla on, eikä näille pienuus pilaa tee.

HYMMI: Kuulkaa sitten. Minä tahdon lukea teille, että tiedätte, että kuulette, millainen Arre on.

AHVENAINEN: Onkos sen sitten Artturi kirjoittanut?

HYMMI: Vai vielä Arre olisi. Johan se olisikin koko —, mutta että ottaa vastaan tällaisen kirjeen, ehkäpä kantaa povitaskussaan, missä minun —

AHVENAINEN: Ei ne nyt kahden naisen kirjeet samaan taskuun sovi. Onhan sillä kolmetoista taskua niinkuin herroillakin.

HYMMI: Viisastelkaa te. Mutta tämä ei ole leikin paikka.

AHVENAINEN: No lue nyt sinäkin, äläkä häkeltele.

HYMMI *(lukee):* Herra Arre Kuurna.

AHVENAINEN: Ärriä siinä oli ainakin kuin sarvipään nimessä.

HYMMI *(äksähtää):* Minä en lue, kun te vengottelette joka paikassa.

AHVENAINEN *(istuutuu penkille):* Nyt istun ääneti kuin Lotan Mikon nenä.

HYMMI *(epäröi kuin taistellen vihastumistaan vastaan, lukee pilkallisesti korostaen merkittyjä kohtia):* »Vaikka meillä onkin suuri ikäero, olen kuitenkin tunteiltani kuin seitsentoistavuotias neitonen.« *(Ahvenaiselle.)* Mutta on se paljon vanhempi, eikö olekin?

AHVENAINEN: Minun kielenihän on kannen alla.

HYMMI: Mykätkää sitten! En minä vaivaa.

AHVENAINEN *(viisastellen):* Kyllä se ainakin minun iässäni, siinä nelissäkymmenissä.

HYMMI: Älkää nyt — jos se on kahdenkymmenenviiden, on siinä ikää kylliksi naimattomalle naiselle.

AHVENAINEN: Kymmenen vuotta saat huoleti lisätä. On, mestari on valehtelemaan. Vai seitsemäntoista, tämä vanha ihminen!

HYMMI: Te käsitätte väärin. Hänhän sanookin »kuin seitsemäntoista vuotias tyttönen«.

AHVENAINEN: Taitaa jo olla tyttösetkin päivät —

HYMMI: Nyt ette saa sanoa mitään. Kuunnelkaa nyt. »Te«, — siis Arrea se tarkoittaa — »joka olette täällä maaseudun karuissa oloissa kasvanut, tämän yksinkertaisen, typerän kansan keskuudessa . . . «

AHVENAINEN *(nousten sukkelaan, mennen katsomaan):* Jukr'avita. Onkos siinä ihan niin?

HYMMI *(näyttää):* Katsokaa itse: »yksinkertaisen, typerän kansan keskuudessa«.

AHVENAINEN: Jo on pihulaisen korvan juurella istunut se nainen.

HYMMI *(jatkaa):* »Te ette ehkä, niin jalo, ylevä nuorukainen kuin olettekin, Te ette sittenkään ehkä voi käsittää, miten sielultaan nuori henkilö aina nuortuu, kun tulee kosketuksiin toisen kanssa, joka on niin nuori, puhdas, jalo kuin Te. Ah, teidän koskemattomuutenne onkin kiehtovinta. Tunnen olevani vasta nuppuun puhjennut neitonen —«

AHVENAINEN *(räjähtää nauramaan):* Nuppuunko se on vasta puhjennut!

HYMMI: Älkää nyt keskeyttäkö. Tämä loppuu heti. »Vasta nuppuun puhjennut neitonen, joka juoksen kanssanne piilosilla ovien, kivien, kantojen takana. Arre poika, nuori Jupiter, tahdotteko kisailla kanssani? Teidän Ilma Pauanne.«

AHVENAINEN: Eikös se Jupiter ollut sodan ja voiton jumala. Mitenkäs nyt sopii sanoa sodan jumalaksi Artturia, joka on rauhan mies?

HYMMI: Se on runoutta ja se juuri onkin kaunista. Oikein kaunista! Ei ihme, jos mies syttyy, kun saa noin kauniin kirjeen. Kunpa olisi ihmisellä nuo lahjat!

AHVENAINEN: Sinä alat jo ajatella, että oli vallan paikallaan se kirje. Mitäs turhaa, anna sinä Artturin tykätä tuosta kanasesta ja katsele sinä vaikka minua.

HYMMI *(äkkiä kuin asian selventyessä):* Tepä tämän taisitte asettaa koko kohtauksen! Ensin lennätätte minut tänne, eikä Arre tiedä koko tuumasta. Sitten ehkä kutsutte Arren ja tuon neidin tänne. Tietysti! Tahdoitte näyttää minulle Arren uskottomuuden.

AHVENAINEN: Jos nyt puhun aivan rehellisesti, niin minä käskin omasta päästäni sekä sinut että Artturin.

HYMMI: Ja luulette muka, että minä suostuisin teidän varsanne rekeen, jos Artturin uskottomuuden näkisin. En ensinkään, en ensinkään, sanon minä! Teille en ikinä tule.

AHVENAINEN: Onpa sinussa kipakkuutta kuin ennen Loukon muorin pässissä. Mutta kipakka sen pitää minun mieleiseni naisihmisen ollakin.

HYMMI: En ole ikinä pyrkinyt teidän mieleiseksenne.

AHVENAINEN: Kukas sitä on väittänyt. Mutta maltappas hetkinen kuunnella rauhallisena. Minä järjestin siis aamulla kohtauksen Artturille ja sinulle. Liekö tuo rikos vai mikä, että vanha mies pitää nuoresta naisesta, mutta sinusta olen aina tykännyt. Mutta en minä sinua ottaa tahtonut, jos sinä olisit pitänyt Artturista, niinkuin ihmiset hölisevät.

HYMMI: Puhuvatko ne sellaista?

AHVENAINEN: Kyllä ne on pälpättäneet. Nyt tuumasin, että katsotaanpahan syrjästä, kun te täällä puutarhan kolkassa kuppelehditte. Jos olisin huomannut sinun pitävän Artturista, niin en olisi rauhaasi häirinnyt. Ajattelin itsekseni: toimitanpahan sitten lapsen omiin kapaloihinsa.

HYMMI: Mutta minä en välitä Arrestakaan enää. En totisesti! En välitä, en tässä enkä tulevassa elämässä.

AHVENAINEN: Eihän sinun sovi tästä Artturiin suuttua. Jos nainen hupsailee, niin viatonhan Artturi on. Minä kyllä hommaan teidän asianne paikalleen.

HYMMI: Te hommaatte! Mikä hommaaja te olette? Minä kyllä pidän huolta omista asioistani. Ja jos on Arrellakin lohdutuksensa, niin on sitä minullakin. Hyvästi. *(Lähtee äkisti kotiinsa päin.)*

AHVENAINEN: Jo, jo, jo, jo. *(Ottaa piippunsa, sytyttää, vetää haikuja, alkaa kävellä hitaasti maantietä oikealle.)*

Näyttämö hetken tyhjänä.

8:s sattuma:

Hymmi ja Arina tulevat vasemmalta, Arinalla kangas, pahvi tai faneeri sekä paletti pensseleineen ja öljyväreineen tai pastellivärit.

ARINA: Miten rakastettava te olette, neiti Hymmi, kun lupasitte istua mallina. Me siirrämme tuota kiveä hiukan tänne. *(Siirtää takaa puutarhajakkaran oikealle, melkein etualalle.)* Kiikkuasento on sittenkin liian jäykkä. Mutta istukaapas tähän. Noin. Nuo puut taustana ovat viehättävät. *(Asettelee Hymmin jalkoja, hameita, käsiä, vetää puseron kaulusta avarammaksi; Hymmi kainostelee.)* Kas noin, Aino neito nuori. *(Menee nojakkeen luo, siristelee silmiään, mittaa välimatkoja, vetelee muutamia vetoja, sanelee kuin itsekseen.)* Aino neito nuori, sisar nuoren Joukahaisen. *(Kuin havahtuen.)* Ei mutta — — tehän muistutatte paljon enemmän Gretcheniä Vanhassa Heidelbergissä. Tai ette vielä häntäkään oikeastaan, mutta teissä on paljon Gretchen-ainesta. Kunhan te pääsette suureen maailmaan. Kunhan teidän lapsensilmänne avautuvat hiukan näkemään miestä ihmisessä, tulee teistä herkullinen — —

HYMMI *(hymyillen, hieman kiemaillen):* Millaista siellä suuressa maailmassa oikein on?

ARINA: Millaistako on? Siellä on suurenmoista, hurmaavaa. Teatterit, konsertit, no miksei valkoinen kangaskin.

HYMMI: Onko se muotikangasta nykyään?

ARINA *(hymyillen):* On, lapsi kulta. Sehän on elävätkuvat.

HYMMI *(närkästyneenä omasta kömpelyydestään):* Kyllä minä eläviäkuvia olen nähnyt kaupungissa. Ja tännekin kirkolle rakennetaan parastaikaa.

ARINA: Tietysti te olette nähnyt. Ja teillä on älyä ja eläytymiskykyä. Te totutte pian tilanteeseen ja uusiin tapoihin. Kuten tähän maalaamiseen. Ensin pyristelitte vastaan kuin lintu takkasen pelossa. Nyt näette, ettei se ole ensinkään vaarallista, ei miltään puolelta. — Mutta tiedättekö, mikä tuli äkkiä mieleeni?

HYMMI: Sanokaahan.

ARINA: Seuraavan kuvan teistä me maalaamme alasti.

HYMMI *(tuskissaan):* Ei, ei mitenkään. Eihän se mitenkään sovi. *(Liikahtaa kuin paetakseen.)*

ARINA *(vakavasti):* Nyt aivan hiljaa siinä. Aivan hiljaa! Tämä on juuri tärkeä kohta, silmä, nähkääs. Silmän muoto. Katse hieman enemmän oikeaan. Leuka vähän enemmän ulos. *(Korjaa vähän.)* Noo — nyt on äskeinen asento. — Niin, niin, pikku Gretchen, joka ei koskaan ole nähnyt alastonta kuvaa, eihän?

HYMMI: Eihän toki, kuinkas minä — —

ARINA: Varmaan olisittekin kääntänyt päänne pois, jos jonkun seinällä olisi ollutkin?

HYMMI: Tietysti.

ARINA: Mutta Helsingissä niitä on seinät täynnä, oikein suurten salien seinät.

HYMMI *(teeskennellen rohkeutta):* Mutta olen minä nähnyt joulualbumeissa kuvia niistä.

ARINA: Niin no. Siinä nyt näette, että se on aivan tavallista. Emmekä me ensin otakaan kuin vähän vain, hieman olkapäätä — pikkuruikkuisen.

HYMMI *(pulasta päästäkseen):* Mutta kertokaahan vielä Helsingistä.

ARINA: Kas nyt, mielenne alkaa jo tehdä. Tekee se jo hiukan, eikö teekin.

HYMMI *(veitikasti):* Enpä sano.

ARINA: Oi sinä ikuinen nainen viattomassa maalaistytössäkin. Nainen ei koskaan sano, mitä hän sisimmässään tahtoo. Miehen täytyy se arvata. Ja kokenut mies arvaa sen aina. Niin se on, Hymmi neito, te tahdotte Helsinkiin, vaikka ette itsekään tiedä. Ja minä vien teidät sinne. Vien Vestan neitsyen hoitamaan kotini uhritulta.

HYMMI: Ei minua niinkään lasketa. Äiti ei vallankaan.

ARINA: Laskee ne, kun puhutaan oikein. Minun vastuullani. Minähän teistä huolen pidän.

HYMMI: Ei äiti teihin luottaisi.

ARINA *(tavoitellen arvokkuutta):* Kyllä hän luottaa, kun hän tulee minut tuntemaan. Hän oppii kyllä pian ymmärtämään taidetta.

HYMMI: Mutta pitäisihän minulla olla jokin toimi.

ARINA: Te olette käynyt kansakoulun, kansanopiston ja talouskoulun. Mitään muuta tointa te ette voi saada kuin palvelijattaren. Jos hyvin käy, taloudenhoitajattaren. Mutta siinä on niin kiinni. Helsingin varsinaisesta elämästä ei näe tuskin humahdustakaan. Ja taloudenhoito on niin ikävää, eikö olekin?

HYMMI: Ei ensinkään. Minä pidän oikein paljon . . .

ARINA: Tällä asteella, tietysti. Tarkoitan: tällä kehityksenne asteella, mutta — minä tiedän teille jotakin paljon hauskempaa. Oikein ihanaa.

HYMMI *(huvitettuna):* Sanokaa toki.

ARINA: Teen teidät ainaiseksi mallikseni. Tiedättekö, teistä tulee kuuluisa. Etevän taiteilijan malli on kunniapaikka, jonka kaikki tytöt kilvan ottaisivat. *(Innoittuen.)* Jospa te

voisitte kuvitella, mitä on olla kuuluisan taiteilijan malli, hänen innoittajansa, hänen suuruutensa luoja.

HYMMI *(innostuen hänkin)*: Se olisi jotakin!

ARINA: Mutta taas te olette joutunut pois asennosta. *(Korjaa viivytellen, puhellen.)* Helsinkiin minä teidät vien. Siellä te havahdutte, lennätte vapauteen kuin kahlittu pääsky. *(Polvistuu Hymmin eteen, sivelee hänen hameensa laskoksia.)* Jospa tietäisitte — mutta lapsi ei ole kokenut mitään, ei ole koskaan tuntenut niitä villejä luonnonvoimia — *(Arre tulee vasemmalta portille, pysähtyy, tyrmistyy, katoaa oikealle.)* — jotka kahdessa ihmisessä heräävät, purkautuvat ja vetävät pyörteeseensä ne kaksi, päästämättömästi kuin jumalainen kohtalo. Ei, ei, en sano vielä kaikkea. Sitten, sitten vasta — — *(Menee paikalleen.)*

HYMMI: Kukaan toinen ei osaisi puhua niin kauniisti kuin te.

ARINA *(huvitettuna)*: Onko joku toinenkin, joka puhuu kauniisti teille?

HYMMI *(hämillään)*: Ehkä on.

ARINA: Joku maalaispoika ehkä. Hänestä me suoriudumme helpolla. Kun tulette Helsinkiin ja katselette sieltä näitä ahtaita oloja, näyttää hän pian teidän silmissänne varikselta aidanseipäässä.

HYMMI: En luule — —

ARINA: Niin se on. Sen tulette itse näkemään. Ei, mutta alastonkuvan minä teistä maalaan. Ne muut maalaavat katutyttöjä, joihin ei mitenkään saa tuota hämillistä ilmettä. Siitä tulee kuuluisa teos. »Viattomuus«. Kukaan ei enää sellaista maalaa. Kukaan ei enää nykyaikaan tule suuressa maailmassa sellaista asiaa ajatelleeksikaan. — Meistä tulee kuuluisia, minusta ja teistä. Minä maalaan »viattomuuden« siellä teidän vinttikamarissanne joskus aamuauringon ensi säteissä, kun koko talo vielä nukkuu ja ensi liverrykset —

HYMMIN ÄIDIN ÄÄNI: Hymmi! Hymmi! Vieraitaa!

HYMMI *(ylös hypäten)*: Jatkamme iltapäivällä, eikö totta?

ARINA: Ei sovi, ystäväiseni. Täytyy olla sama valaistus. Siis huomenna aamupäivällä, samaan aikaan. — Mutta — tänä iltana, jos on kuutamo, menemme kävelemään. Eikö totta?

HYMMI: Voi, mennään.

ARINA: Kello yksitoista. Kun toiset nukkuvat.

ÄÄNI: Hymmi hoi! *(Tavallisella äänellä.)* Jussi, kuule, juoksеppas sinä hakemaan Hymmiä. Käske heti tulla.

Hymmi lähtee kiireesti. Arina täydentelee maalaustaan, viheltelee tyytyväisenä itsekseen.

9:s sattuma:

Vähän myöhemmin ilmestyy Ilma Pauanne portille vasemmalta, katselee uteliaana, epäröi, päättää astua sisään.

ILMA PAUANNE: Hyvää päivää, herra. Saanko kysyä, mihin taloon tämä tie vie?

ARINA: Älä helvetissä. Mistä sinä olet tänne madellut?

ILMA PAUANNE: Pyydän anteeksi teidän raa'an puhetapanne. Mistä te olette itse tänne tullut, Arnold Arina?

ARINA: Kyllä minä nuolen omat karvani. Minun sanojani ei tarvitse laimennella. Aiotko sinä todellakin jäädä tänne?

ILMA PAUANNE: Minä tulin tänne maaelämän rauhaan. Viime talvi oli niin raskas, varsinkin kun runokirjani sai niin kylmän vastaanoton.

ARINA: Kukas niitä käskee aina lykkäämään.

ILMA PAUANNE: Samaa minä voisin sanoa teidän tauluistanne, jos tahtoisin olla häijy.

ARINA: Kukas sinulla taas on kierroksessa?

ILMA PAUANNE: »Samaa samalla« voisin sanoa roomalaisten tapaan. Mutta en tahdo olla paha. — Arnold Arina, olkaamme ystäviä yhteisen rauhamme vuoksi. Me olemme vapaita taiteilijoita, perhoselämän kasvatteja. Miksi muistelisimme toisiamme pahalla?

ARINA: Joskus ovat muistot yhtä äitelöitä kuin vanhat messukat. Mutta samapa tuo, aivan sama.

ILMA PAUANNE *(joka alituiseen on liikehtinyt ja asettunut uusiin asentoihin, on kiertänyt nojakkeen taakse)*: Ah, joku nuori tyttö. Siitä tulee varmaan yhtä ihastuttava kuin siitä viimesyksyisestä Omenatytöstäsi. Sehän saavutti loistavan menestyksen syysnäyttelyssä. Ja myitkin sen korkeasti.

ARINA *(lauhtuen)*: Tästä tulee varmasti parempi. Itse tyttö on kuin kesäaamu armaimmillaan.

ILMA PAUANNE: Ja tiedätkö, tässä naapurissa on poika, oikea nuori Adonis. Hänestä saan sankarin uuteen kirjaani. Mutta tosiaan — sinun korviisi ei varmaan tuulikaan ole kantanut, että — että — minulla on luonnos romaaniin, jossa — no — no etkö jo arvaa?

ARINA: Sanoisi tuota jo.

ILMA PAUANNE: Tiedäthän ennestään! Sinä olet siinä päähenkilönä.

ARINA *(uteliaana)*: Minäkö? Sinä aina ennen uhkasit. En luullut siitä tulevan valmista. Vai narraatko taas?

ILMA PAUANNE: Totta se on. Mustaa valkoisella. Ja kuule. Sinut esitetään siinä

niin ylevänä, niin hienona ja kuitenkin piirteiltään sellaisena, että jokainen voi sinut tuntea.

ARINA: Älä hitossa. *(Kerrassaan muuttuneella äänellä.)* Tuota — suo anteeksi äskeinen! Milloin saan nähdä luonnoksen?

ILMA PAUANNE: Vaikka tänä iltana. Ei, anteeksi, *(tekeytyen salaperäiseksi)* tänä iltana minä olen kiinni.

ARINA: Minä myös.

ILMA PAUANNE: Mutta huomisiltana. Voit tulla minun huoneeseeni.

ARINA *(mielistellen):* Emmekö menisi ensin kuutamoimaan niinkuin entisinä aikoina. — Ei mutta — sinähän olet suurenmoinen! Vai laitat sinä minusta romaanin!

ILMA PAUANNE: Mennään, ah mennään. Odotan sinua täällä maantiellä, *(Menee portille.)* tai kuule, odotan sinua tuossa penkillä toisena yönä kello yksi. *(Puoliääneen.)* Silloin ei enää kukaan liiku. *(Ahvenainen menee ohi, nostaa hattuaan, mutta kukaan ei vastaa.)* Hyvästi, Arnold.

ARINA: Hyvästi Dilette. *(Lue: Dilett, paino jälkimmäisellä tavulla.)*

ILMA PAUANNE *huiskuttaa portilla, lähettää lentosuudelman, painuu oikealle yhä huiskuttaen.*

ARINA *(korjaa maalaustelineitään, lausuu tarkoittaen menevän kuultaviin):* Dilette, pieni keijusein, astu hiljaa venheesein, karkeloimme kuutamossa viime elonpäivät vielä — — «

ILMA PAUANNE *(palaa vähän matkaa takaisin, huiskuttaa):* Siis toisena yönä, Arnold!

ARINA *(huiskuttaa vastaan):* Toisena yönä, Dilette!

V ä l i v e r h o.

TOINEN NÄYTÖS.

Sama näyttämö. Himmeä kuutamo. Katsomosta täytyy kuitenkin vaivatta nähdä.

1:nen sattuma:

ANTTI AHVENAINEN *(tulee tieltä, avaa ja sulkee äänettömästi portin, katsoo keskellä näyttämöä tulitikullaan kelloa, äännähtää):* Ohhoh. *(Hiipii tähystelläkseen Hymmin kotiin päin, poistuu puiden varjoon hetkeksi, palaa, jää katsomaan portilta tielle.)*

2:nen sattuma:

Kuutamo kirkastuu. Hymmi hiipii vasemmalta Ahvenaisen selän taa. Säikäyttää.

HYMMI: Hipheijaa, Antt' Ahvenainen. Mitäs ihmettä katsomaan minut yöllä käskettiin?

AHVENAINEN: Milläs eliksiirillä sitä sinä olet ladattu. *(Vähän haikeasti.)* Et tuota ennen noin sykytellyt. *(Karummin.)* Vai jokos se vernissaaja tökkäsi pensselillään sydänkupuusi asti?

HYMMI: Vähemmästäkin ollaan iloisia. Arvaatteko, minä pääsen ensi syksynä Helsinkiin.

AHVENAINEN: Älä heleku. . .

HYMMI *(pudistaa Ahvenaista hihasta):* Uskokaa nyt, vanha mörökölli — *(Korjaa kuin sopimatonta sanaa.)* Tehän olette aina toivonut minulle hyvää, mutta näin suurenmoista en itsekään ole voinut uneksia. Hän, taiteilija, puhui niin ihanasti, ja — isä ja äiti melkein suostuivat.

AHVENAINEN: Isäsikin, järkimies. — Tuo ei iske minun aivokoppaani ainakaan tällä syönnillä.

HYMMI: Uskokaa tai älkää, mutta arvaatteko, mikä minusta tulee pääkaupungissa — ?

AHVENAINEN: No sen nyt arvaan niin vissiin, kuin jos näkisin lampaan uuhen kotkan kynsissä lentävän — huhui — *(Viittaa ilmaan.)* Usko minua: huomenna et sinne pyri itsekään. Mutta nyt on meillä toiset meiningit kuin vuohella kaalimaan aidan takana.

HYMMI: Tosiaan. Mitäs varten te minut kutsuitte?

AHVENAINEN: Ensin minä kerron sinulle salaisuuden.

HYMMI: Niinkö?

AHVENAINEN: Tuonne naapuriin on tullut yksi kummitus.

HYMMI: Mutta ettekö muista, johan me jo eilen puhuimme hänestä. *(Koettaa näyttää välinpitämättömältä.)* Se on kirjailija Ilma Pauanne. Herra Arina kertoi hänestä myöskin.

AHVENAINEN *(matkien):* Ariiina! Miksei tavallinen uunin arina. — Mutta kuulehan, se kirjailija on aika peto.

HYMMI *(kuin edellä):* Hän kuuluu olevan lahjakas.

AHVENAINEN: Se eilinen kirje oli vasta alkua. Mutta viime yönä. *(Leikkisää*

totta.) Oivoi, silmäparkaani, mitä se joutuu ennen kuolemaansa näkemään! Artturi, sellainen kunnon poika, mokoman vanhan iiliskotin kynsissä.

HYMMI *(yrittäen salata närkästystään):* Se on vain kohteliaisuutta. Helsingissä se on aivan tavallista.

AHVENAINEN: Älä puhu, lapsi rukka, kun et tiedä, mitä sitten tuli.

HYMMI *(suutahtaen):* Tulkoon. Mitä se minuun kuuluu. Parempi olisi teidänkin nukkua sängyssänne kuin urkkia muiden ihmisten asioita. Hyvää yötä. *(Menee kotitielleen.)*

AHVENAINEN: Sinähän kimmastut kesken aikojaan kuin mustalaisen hevonen mäessä. Kuule nyt. *(Odottaa.)*

Hymmi ei vastaa.

AHVENAINEN *(vakavana, mennen jälkeen, puoleksi näkyvissä):* Hymmi, usko minua. Tule nyt tänne! Pyydän sinua vain tämän ainoan kerran. Sitten lupaan, etten enää ikinä puutu sinun asioihisi.

HYMMI *(näkymättömissä):* Sanokaa sitten joutuin! Minua nukuttaa jo.

AHVENAINEN *(palaten):* Se Artturi on niinkuin reilu maalainen on: se ei huomaa metkutusta. Sinä olet niinkuin viaton lapsi on: sekään ei huomaa, miten pian enkelin siipi pölyttyy.

HYMMI *(tullen esiin):* Tuosta minä en ymmärrä mitään.

AHVENAINEN: Tunnin perästä ymmärrät tämän ja kaiken muun, josta nyt äksyilet. Sinun täytyy vain totella minua.

HYMMI: Mitä varten minä teitä tottelisin.

AHVENAINEN *(juhlallisesti, kuitenkin leikkisä pehmeys äänessä):* Tottele minua tunnin aika, ja minä ennustan: Sinun elämäsi matka kirkastuu niinkuin päivä ikään puhkaiseisi itsensä sakean sumun läpi.

HYMMI: Jos te vain suotta narraatte.

AHVENAINEN *(melkein liikutettuna):* Minä en ole sinulle milloinkaan pahaa tarkoittanut. Tunnin perästä saat levauttaa purjeesi ja laskea purtesi vaikka kohti Turmankiven karia. Minä en ainakaan koskaan sen peräsimeen tartu omasta aloitteestani. *(Jyrkästi.)* Mutta siihen asti vaadin sokeaa tottelemista.

HYMMI: Tämä taitaakin olla seikkailua. Hän, taiteilija, sanoo, että seikkailu on elämän huumaavin juoma.

AHVENAINEN: Sitähän minäkin juuri meinaan, sitä samaa, sitä samaa. Vaikka toisinaan voi seikkailussakin joku asia näpätä kuin suoninäppäri. Mutta vertahan se vain puhdistaa. Ja lisää vauhtia kuin kivi koskessa.

HYMMI: Minä suostun.

AHVENAINEN: Tottelet sokeasti kuin sotamies?

HYMMI: Kuin sotamies.

AHVENAINEN: Tuohon käteen.

HYMMI *(leikillään paiskaten kättä):* Kauppa on lukossa.

AHVENAINEN *(katsoo tikulla kelloa, viheltää):* Ohhoh, tuli jo liikaa höpistyä. Kuule, mene heti tuonne kiikun taa pensaikkoon. Älä pitkästy, äläkä liiku, vaikka maa alkaisi allasi liikkua. Mutta kun minä vihellän, niin tule heti tuota tietä tänne niinkuin kotoa tulisit. *(Työntää Hymmiä.)*

HYMMI: Piiloonko, minä —

AHVENAINEN: Heti kuin Henttusen Jussi. Tässä ei ole yhtään aikaa hukata. *(Veiää oksia eteen.)* Äläkä inahdakaan, ennenkuin vihellän. Yhden kerran vihellän. Muista tarkkaan.

3:s sattuma:

ARRE *(portilla):* Antt' Ahvenainen! Mitä te siellä pensaassa kupsitte? Tekö vihelsitte?

AHVENAINEN *(tullen luo):* Miä vua, sanoo savolainen. Se oli vain lähtöpolskaa sulle, kun mies kuhnustelee kuin takkiainen. Eikä tiedä kellosta enemmän kuin hieho.

ARRE: Kun neiti Pauanne luki minulle juuri viimeistä teostaan. En voinut mitenkään lähteä. Se on nero se nainen!

AHVENAINEN: Niinkös luulet?

ARRE: Se on varmasti etevin kirjailija, mitä meillä on.

AHVENAINEN: Kyllähän riikinkukollakin on komeat häntäsulat, mutta sydämen sanovat olevan lutuskaisen.

ARRE: Neiti Pauannetta te ette tunne.

AHVENAINEN: Minä uskon hyvästi, mitä huomispäivänä siitä sanot, mutta näin kuunpaisteella kulkevat ihmiset päät pehmeinä.

ARRE: Miksi te minua kutsuitte?

AHVENAINEN: Tahdotkos puoleen tuntiin tulla yhtä viisaaksi kuin vanhat miehet?

ARRE: Tahdonko? Sehän on selvä.

AHVENAINEN: Lupaatkos totella minua?

ARRE: Lupaan, ellei minun tarvitse tehdä mitään alhaista.

AHVENAINEN: Allaista! Kyllä se on jotenkin allaista: marssi tuonne penkin taa pensaisiin ja pysy hiljaa kuin maamyyrä. Siksi kun minä vihellän kaksi kertaa.

ARRE: Kuuntelemaan? Enhän toki! Minusta ei ole silmäkieroksi.

AHVENAINEN: Pysy sitten sokeana! Ja marssi kotiisi uuden nerosi jalkain juureen.

ARRE *(kävellen miettien kuin lähdössä kääntyy äkisti):* Onko kysymys Hymmistä?

AHVENAINEN: Hymmistä ja vernissaajasta ja koko roskasta. Olisitpa illallakin nähnyt sitä kuutamokometiaa. Sellainen vakainen

tyttö mokoman hämähäkin pyöriteltävänä — en paremmin sano.

ARRE *(kuin itsekseen ja Ahvenaiselle):* Parempi raaka totuus kuin silmänlume. Eikö totta —

AHVENAINEN: Tässä ei ole aikaa aikailla: lähde kotiisi tai penkin taakse.

ARRE: Minä suostun. — Tämän kerran.

AHVENAINEN: Sukkelaan sippulasi sujoon sitten! *(Työntää Arren penkin taa, järjestelee oksia.)* Kaksi vihellystä sinulle, muista se. Silloin pujottaudut aidan taa ja tulet muina miehinäsi tänne maantietä pitkin. Älä vain kömmikään yhdellä!

ARRE *(leikillä):* Täällä on niin märkää.

AHVENAINEN: Nyt ihan hiljaa. Kaikki pensaat nukkuu hiljaa. *(Käy Hymmin pensaasta katsomassa, asettuu keskelle näyttämöä kädet koholla, manaa leikillä kuin vanhat taikurit.)*

Matalaiset mullan malat,
korkeaiset ilman immet,
he'elmäiset lemmenloikot,
puhtau'en kaitsijaiset,
vihurpäät vihapuskurit,
pystypäät to'ensanojat,
tulkaa kaikki silmäilemään,
kuka teistä voiton päällä.

Hymmi tirskahtaa pensaassaan.

ARRE: Mikäs se oli?

AHVENAINEN: Leppälintu kuului tirskahtaneen pensaassa. *(Kuin suutahtaen.)* Mutta hiljaa nyt ihmiset ja lintuset. Kaikki tai'at menevät tehottomiksi, jos jokainen ei pysy hiljaa. *(Katselee taloon päin, hiipii portille, alottaa.)* Matalaiset mullan malat, korkeaiset ilman immet, he'elmäiset lemmen — — *(puoliääneen)* hshss — hiljaa — — Jos saataisi rapu! *(Poistuu tielle vasemmalle.)*

Kuutamo kirkastuu yhä.

4:s sattuma:

ARINA *(tulee talosta):* Sinäkö siellä, ystäväni? *(Kuuntelee; ei vastausta.)* Kuka siellä liikkui? *(Ei vastausta, sytyttää paperossin, istuu keinuun, viheltelee, kuulee askeleita, lakkaa.)*

5:s sattuma:

ILMA PAUANNE *(laulaa tai lausuu tullessaan sommittelemaansa runopahasta):*

Kuuhut kutoi kultasillan
pojan tulla hiljaa,
kultalyhdyt heijastelee
lemmentietä siljaa.

ARINA *(astuen esiin):* Nytkö vasta tulet?

ILMA PAUANNE: Tulenko myöhään?

ARINA: Olin kuulevinani askeleita äsken.

ILMA PAUANNE: Se oli varmaan minun kaksoisolentoni.

ARINA: Olkoon sitten. Ja sinä alat maalaisromantiikalla. Se onkin viehättävää näin kuutamossa. Ja muutenkin — romantiikassa on jotain viehättävää elämän kuiluihinkin tottuneelle, voimakkaaseen lentoon valmistuneellekin ihmiselle.

ILMA PAUANNE: Ah, olin niin kuutamon lumoissa. Niin — sinähän tunnet minut — entisiltä ajoilta tiedät, miten ailahteleva olen. Tällainen kuutamoilta keinuttaa minut takaisin varhaisimpiin nuoruusvuosiin, kokemattomuuden aikoihin, siihen syysiltaan, jolloin ensi kerran kohtasin sinut.

ARINA: Älä nyt. Kokematon et suinkaan ollut.

ILMA PAUANNE: Et sinä liioin, ystäväni. Mutta älkäämme puhuko siitä.

»Tahdon elää riemurinnoin,
laulaa, kunnes kuihtuu maa —
heittää sitten nuoruusinnoin,
mi ol' kerran ihanaa.«

Niin laulaa Ibsen. Niinpä mekin muistelkaamme, että tavatessamme toisemme olimme kaksi lasta, uskokaamme, ettemme koskaan hyljänneet toisiamme. Ja minä palaan luoksesi palaen riutumuksesta ja kantaen povellani kuin pelikaani kuvussaan yhtä ainoaa kultajyvää: romaania sinusta. *(Painautuen lähelle Arinaa.)*

ARINA *(saattaa hänet käsi vyötäröllä penkille):* Dilette — keijuseni. Sinä olet aina yhtä saavuttamaton, yhtä erikoinen. Siksi sinulla on niin säkenöivä kynäkin. Kuule, milloin minä saan lukea romaanisi minusta?

ILMA PAUANNE *(nousee, liikehtii):* Tiedätkö, luin juuri ensi kohtauksen siitä herra Kuurnalle. Hän oli kovin ihastunut.

ARINA *(sytyttää sammuneen savukkeen, hampaittensa välissä, halveksien):* Sille maalaispojalle, mitä sekin siitä ymmärtää.

ILMA PAUANNE *(kohteliaassa sävyssä):* Paremmin hän toki ymmärtää minun kirjojani kuin sinun typerä tyttösi sinun taulujasi. Mutta älkäämme riidelkö, anna mieluummin paperossi.

ARINA: Suo anteeksi. *(Nousee, tarjoaa, antaa tulta.)* Ethän sinä vain paljasta liikaa meidän ensi seikkailujamme?

ILMA PAUANNE *(liikehtii, polttelee, asettuu penkille pitkälleen):* Ah, nehän ovat pyhiä salaisuuksia minulle, elämän rypäleitä. Koskettelen vain sen verran, että lukija aavistaa tunteemme syvyyden, sen ehtymättömyyden, sen mullistavan luovan voiman, minkä se antoi meille molemmille . . .

ARINA *(istuu viereen, ottaa hänen päänsä syliinsä, sivelee poskea):* Niin, Dilette, niin se oli. Joka tapauksessa minä saan sen lukea.

ILMA PAUANNE: Tietysti. Mutta kerronpa sinulle sadun. *(Panee savukkeen maahan, kiehtovasti.)* Oli kerran kuninkaantytär, joka uneksi hullua unta. Hänen huuliaan poltti alituinen jano. Hän kulki lähteeltä lähteelle, arokeitaalta arokeitaalle, hunajakennolta hunajakennolle, viinitarhasta viinitarhaan, mutta ei vesi, ei mesi eikä rypäleviini voinut hänen janoansa sammuttaa. Vihdoin hän tapasi vilvoittavan ja polttavan, ravitsevan ja huumaavan lähteen: armaansa huulet.

Arina kohottaa hänen päätänsä, painaa pitkän suudelman hänen huulilleen. Ilma Pauanne syleilee rajusti, tahtoo syleillä yhä uudelleen.

6:s sattuma:

Päivä valkenee. Antti Ahvenainen astuu portille.

AHVENAINEN *(huutaa maantielle)*: Heipä hei, kylän nuoret. Talkoistakos tullaan?

7:s sattuma:

Tyttöjä ja poikia saapuu oikealta portille kansallis- ja kesäpuvuissa; puhuvat huudahdellen toistensa jälkeen melkein sekaisin kuten nuorten joukon on tapana.

JOKU POJISTA: Ei kun Mäen Santerin kuuliaisista.

JOKU TYTÖISTÄ: Ja Lerkan Liisan. Siellä sitten oli hauskaa.

JOKU TOINEN POJISTA: Morsian kuin mansikka. Sopi sitä tanssittaa.

JOKU TOINEN TYTÖISTÄ: Kiperä polkka tanssittiin lopuksi.

JOKU TYTÖISTÄ: Ja ilman pelimannia.

AHVENAINEN: Ilman pelimannia sitä näinä aikoina tanssitaankin. Niinpä nekin kaksi haukkaa, jotka Helsingistä tänne laukkaa. Herra koreimman maalaistytön naukkaa, neitsyt ahdistelee poikaraukkaa.

Nuoret nauraa kukertavat. Arina ja Ilma Pauanne ovat painuneet oksien siimekseen.

JOKU POJISTA: Kenestäkäs se Antt' Ahvenainen sen runon teki?

AHVENAINEN *(viheltää kerran)*: Katsokaahan tuonne puiden varjoon, niin näette vielä vähän lemmen harjoo.

ILMA PAUANNE *(nousten raivopuuskassa)*: Arnold Arina, aja pois, aja pois tämä maalaiskarja.

ARINA *(astuen muutaman askeleen eteenpäin)*: Kuka uskaltaa tulla häiritsemään sivistyneitä ihmisiä toisten hedelmätarhassa.

8:s sattuma:

Hymmi on tullut sovittua tietä.

AHVENAINEN: Hedelmäpätarhassa tosiaankin. *(Astuu portista sisään kylän nuorison kokoontuessa avonaiselle portille, osoittaa Hymmiä Arinalle.)* Tuossa on tämän kylän korein tyttö, jota te illalla liehittelitte. Mikäs satuttikaan lapsen tähän huutokauppaan katselemaan hienojen herrojen nuttujen vuoria. *(Viheltää kaksi kertaa.)*

ARINA *(lähestyy Hymmiä)*: Hymmi, lapsukainen. Älä usko sanaakaan tuon lurjuksen puheista. Hän on yltiö talonpoika, täynnä herravihaa ja sivistysinhoa. Hän ei ymmärrä kulttuurista enempää kuin pässi.

AHVENAINEN: Vai pässi. Itseänne voisin nimittää vaikka ... mutta en viitsi pilata suutani. *(Pyyhkii hihallaan suutaan.)*

9:s sattuma:

Arre lähestyy maantiellä.

AHVENAINEN: Tuo Artturi on ollut tähän asti meidän parhaimpia poikia. Sen keksi tuo neiti Nero, mutta nyt taisi tulla ero.

JOKU TYTÖISTÄ: Arre hoi.

JOKU POJISTA: Artturi, sanoppa jotakin.

HYMMI *(samaan aikaan puoliääneen, katsellen Artturia, puristaen käsiään, huokaisten)*: Oijoi ...

ARRE *(tulee vihaisesti portista, suunniltaan)*: Minä, minä en voi muuta kuin ...

ILMA PAUANNE *(yrittäen hillitä itseään, kiemaillen)*: Ah, herra Kuurna! Minä olen aina sanonut, että te olette liian hyvä kuulumaan tähän maalaisrahvaaseen, joka ei ymmärrä teidän jalouttanne, suuruuttanne. Te olette täällä kuin kaunis perho likalätäkössä.

ARRE: Päinvastoin, hyvä neiti. Tänä yönä olen nähnyt, millainen katinkulta teistä kiiltää.

ARINA: Te olette kohtuuton, nolkki! Puhutte sivistyneelle naiselle kuin renkipojalle. Pitäkää pienempää suuta, tai — —

HYMMI *(toivuttuaan, pelokkaan rohkeasti)*: Äsken uskoin sydämenne olevan pelkkää maalia. Nyt näen siinä sentään hivenen ritarillisuutta. Puolustattehan naista. Rohkenen sentään kysyä: Kuuluuko ritarillisuuteen armastaa joka ilta uutta naista? *(Pojat nauravat, tytöt ihmeissään.)*

JOKU TYTÖISTÄ *(puoliääneen heti edellisen jälkeen)*: Kuulkaapa Hymmiä!

ARINA: Kaunis lapsi, vaietkaa — —

ILMA PAUANNE *(uudelleen raivokkaasti)*: Vaiti, vaiti, kartanokissa. Te ette ymmärrä taiteilijaelämästä enemmän kuin kana kultakellosta. Siksi — —

AHVENAINEN *(astuu askeleen eteenpäin)*: Koska nämä typerät maalaiset ei niitä taiteilijoiden meininkejä ymmärrä, niin mitä niitä heille tyrkyttämäänkään. Antaa näiden pitää siitä mistä ne pitää, ja lapatkaa te Helsinkiinne tanssimaan sitä »toksrottianne« vertaistenne kanssa. *(Nuoret nauraa hekattelevat,*

taputtelevat käsiään, huudahdellen: »hyvin puhuttu«, »hyvä, hyvä«, *j. n. e.)* Mutta ei ole teille eikä meille hyväksi katsoa toisiimme näin läheltä. Lähettäkää te meille taiteitanne, mutta älkää näyttäkö itseänne! Sillä orrelta se on kipeä kukkokin kaunis: heleän äänen kuulee, mutta ei näy rupuliloita.

Nuoret haltioituvat osoittamaan suosiotaan, huudahtelemaan sekaisin kuin mehiläisparvi.

JOKU JOUKOSTA *(yli muiden):* Verraton mies. Verraton kerrassaan tuo Antt' Ahvenainen.

ILMA PAUANNE *(suunniltaan):* Häpeämätön roistojoukko. Onko minkään maan historiassa kuultu, että kansa pilkkaa taiteilijoitansa. Tällaista häväistystä ei ole elämässäni tapahtunut.

ARINA *(kuin lohduttaen edellistä, puoliääneen):* Tuollainen rahvas ei osaa erottaa taiteilijoitten vapaata rakkautta pappien moraalirakkaudesta.

ARRE *(tarttuen sanottuun kuin hänelle tarkoitettuun, ylevästi):* Tervevaistoista nuorisoa voi teidän lavertelunne hetkeksi huumata. Lopulta se löytää kuitenkin itsensä.

ARINA *(korskasti):* Kirjailijatar Ilma Pauanne. Me olemme taiteen marttyyreitä. Rahvaan häpeämättömyyttä vastaan ei ole muuta keinoa kuin ylevyys.

AHVENAINEN *(pilkalla):* Vai marttyyreitä nämä ovat olevinaan, kun eivät saaneet mielin määrin puijata typeriä maalaisia.

ILMA PAUANNE: Pois, pois, Arnold. Anna minulle käsivartesi.

AHVENAINEN: Tehkääpäs kunniakuijaa, kun helsinkiläinen ei teitä enää puijaa, mutta kainalossaan viedä huijaa ennenkuulumattoman viisasta muijaa.

Nuoret asettuvat heti kunniakujaan kahden puolen porttia siten, että vastaisen rivin oikeat kädet kaartuvat toisen rivin vasempia käsiä vasten. Taiteilijoitten kuljettua läpi asettuu Ahvenainen nuorten etunenään ja kaikki, paitsi Hymmi ja Arre, lähtevät laulaen heidän jäljessään: »Hei hei hellerei, kell' on kulta, kellä ei . . . «, *tai samantapaista.*

10:s sattuma:

Hymmi on vaipunut itkien kiikun pohjapuille. Arre istuu synkkänä penkillä. Ilma kirkastuu yhä. Linnut laulavat. Hiljaisuus.

ARRE *(lähestyy vitkaan Hymmiä, nojaa kiikkuun):* Hymmi, voitko antaa minulle anteeksi?

HYMMI: Älä kysy minulta. Sinä et kumminkaan voi unohtaa.

ARRE: Yhtä tahtoisin sinulta kysyä.

HYMMI: Kysy.

ARRE: Sinä olit hänen kanssaan illalla myöhään ulkona?

HYMMI: Olin.

ARRE: Tapahtuiko silloin mitään liiemmaista?

HYMMI: Hän piti kättään minun vyötäröllänі.

ARRE *(jännittyneenä):* Eikö enempää?

HYMMI *(häpeillen):* Hän yritti suudella minua.

ARRE *(yhä jännittyneempänä):* Entä — sitten?

HYMMI: Minä juoksin pois.

ARRE *(kuin edellä):* Ja sitten?

HYMMI: Ei muuta — —

ARRE *(vapautuneena):* Eikö todella muuta!

HYMMI: Ei. *(Nousee jännittyneenä.)* Mutta, Arre, miten sinun kävi?

ARRE: Samoin kuin sinun, paitsi että minä pidin kättäni hänen vyötäröllään.

HYMMI *(yhä jännittyneempänä):* Ja sitten, Arre?

ARRE: Hän tahtoi suudella minua.

HYMMI *(kuin edellä):* Ja sinä?

ARRE: Minä sanoin, etten suutele muita kuin sitä, jonka kanssa olen kihloissa.

HYMMI: Entäs hän?

ARRE: Hän sanoi, että voimme mennä heti kihloihin.

HYMMI *(tuskaisena):* Sinä suostuit tietysti?

ARRE: En suostunut. Sanoin, että rakastan toista.

HYMMI *(pitkään):* Niinkö? — Mitäs hän siihen sanoi?

ARRE: Hän sanoi, että rakkaus tulee ja menee kuin kesälintu ja tekee pesänsä milloin minkin puun oksalle. Mutta minä vastasin: Minua nukuttaa jo. Hyvää yötä, neiti.

HYMMI *(toivon ja epäilyksen välillä):* Mutta, Arre, tuo ei voi olla totta. Sanotaan, että miehet ovat niin heikkoja.

ARRE: Yhtä heikkoja me olimme molemmat.

HYMMI *(puolustautuen):* Minähän luulin sinun pettävän.

ARRE: Ja minä sinun.

HYMMI: Ajatteles, mihin me olisimme joutuneet ilman Antt' Ahvenaista. Minua ihan kauhistaa. Hän on sentään jalo mies. Kunpa osaisimme palkita häntä.

ARRE *(ottaen Hymmin pään käsiensä väliin):* Mutta ensin, Hymmi, että minä tämän häpeän ja kiukun jälkeen kokonaisesti tuntisin, että olet minun, erottamattomasti minun, niin annathan minulle yhden suudelman, ensimmäisen — — *(puristaa häntä lähellensä).*

HYMMI *(liikutettuna):* Älä käsitä minua väärin, jos sanon: ei tässä ja tämän jälkeen.

Minusta tuntuu kuin tämä paikka olisi limaa ja usvia täynnä. Ja sinä pyhänä hetkenä toivoisin olevamme niin kahden, ettei mikään ympärillämme painostaisi ja likaisi — —

ARRE *(ihmetellen, etäytyen)*: Rakastathan kumminkin minua?

HYMMI *(painautuen lähelle)*: Arre, oma Arreni, ymmärrä minua. Rakastan sinua, yksin sinua. Siksi juuri — —

ARRE *(äkillisessä riemussa)*: Hymmi, kuule, julkaistaanko huomenna?

HYMMI *(hymyillen)*: Tänään sinä kai tarkoitat?

ARRE: No tänään. Sama se. Nyt heti. *(Kuulostaa.)* Kuuletko sitä pälinää. Siellä ne jo tulevat takaisin.

II:s sattuma:

Hymmi ja Arre jäävät seisomaan toisiinsa nojautuneina. Kylän nuoret saapuvat kantaen Antti Ahvenaista käsiristeyksessä laulaen »Tää Pohjolan maa ikitunturines« tai jotakin muuta marssia.

AHVENAINEN *(hypäten portissa alas)*: Täällähän nämä vielä ovatkin.

ARRE: Täällä. Emmekä tiedä, miten teitä kiittäisimme.

HYMMI *(mennen luo)*: Minä ensinnä kiitän siitä, että nyt on »päivä puhkaissut itsensä sokean sumun läpi«.

ARRE *(samoin)*: Ja minä siitä, että olen »yhtä viisas kuin vanhat miehet«. Ja olen saanut omani takaisin.

JOKU TYTÖISTÄ *(heti)*: Onko ne kihloissa?

JOKU TOINEN TYTÖISTÄ *(heti jälkeen)*: Enhän minä ole kuullutkaan.

JOKU POJISTA: Johan se on ollut julkinen salaisuus pitkän aikaa.

AHVENAINEN *(kyläläisille)*: Kyllä te nyt minua ryllästte. Siksi on minun päässäni kaikki rakkauden langat sekaisin kuin Tetrin Jussin tukkanuotat. Mutta selvittäkää te nyt, kumpi on parempi: tämä maalaisten reilu meininki, niinkuin tämän Hymmin ja Artturin rakkaus, joka on meinattu koko elämän iäksi, vai tuo helsinkiläisten hemputus, joka on joka ilta kello kuus alituiseen aina uus?

Nuoret nauravat, supisevat innokkaasti.

JOKU POIKA: Antti itse sen paremmin tietää. Sanokaas taas, mitä te eilen minulle sanoitte!

AHVENAINEN *(leikkisän juhlallisena)*: Sen sanoin ja siinä pysyn: rakkaus ei ole mikään rapakivi. Se on jalo metalli.

Nuoret hykähtävät.

YKSI JOUKOSTA *(jamaten maalaisten tapaan; heti)*: Jalo metalli. On se —

TOINEN *(heti jälkeen)*: Jalo metalli —

AHVENAINEN: Se ei ole naurun paikka. Se on elämänläksy. Ja nyt, pojat, nuori pari puiden latvoihin!

NUORET *(innokkaasti)*: Eläköön! Eläköön! *(Hyökkäävät Hymmin ja Arren ympärille, ovat nostamaan käymässä.)* — — —

Väliverho.

Rannan isäntä. Kaksinäytöksinen näytelmä. Kirj. Otto Al-Anttila. 34 s. 1919. Hinta 1: 25. (Näytelmäsarja 55.)

Seikkailu saaristossa. Laulunsekainen huvinäytelmä kahdessa näytöksessä. Kirj. Z. Topelius. Suom. 62 s. 1898. Hinta 2: 50. (Näytelmäsarja 9.)

Tuukkalan tappelu. Kaksiosainen näytelmä. 7 kuvaelmaa. Kirj. Gustaf von Numers. Suom. 124 s. 1924. Hinta 15: —. (Näytelmäsarja 96.)

KOLMINÄYTÖKSISIÄ.

Anna Liisa. Kolminäytöksinen näytelmä. Kirj. Minna Canth. 2. p. 152 s. 1913. Hinta 5: —. (Näytelmäsarja 6.)

Anna Sarkoila. Kolminäytöksinen näytelmä. Kirj. Maila Talvio. 162 s. 1910. Hinta 7: —.

Arvoituskeittäjä eli kommunisti. Kolminäytöksinen näytelmä. Kirj. Elsa Hästesko. 24 isoa s. 1926. Hinta 10: —. (Näytelmäsarja 101.)

Aslak Hetta. Kolminäytöksinen ooppera, tehnyt Armas Launis. 90 s. 1922. Hinta 6: —.

Huutokauppa. Kolminäytöksinen kansannäytelmä. Kirj. Helvi Herlevi. 60 s. 1924. Hinta 6: —. (Näytelmäsarja 92.)

Kahdet kasvot. Kolminäytöksinen näytelmä. Kirj. Selma Anttila. 117 s. 1923. Hinta 15: —. (Näytelmäsarja 79.)

Kauppaneuvoksen kuoltua. Kolminäytöksinen näytelmä. Kirj. Maila Talvio. 107 s. 1905. Hinta 3: 50. (Näytelmäsarja 8.)

Karjalan kannaksella. Kolminäytöksinen laulunsekainen kansannäytelmä. Kirj. Ruupert Kainulainen. 2. p. 91 s. 1922. Hinta 8: —. (Näytelmäsarja 46.)

Kapinoitsijat. Kolminäytöksinen näytelmä. Kirj. Artturi Leinonen. 109 s. 1919. Hinta. 5: —. (Näytelmäsarja 86.)

Kultainen vasikka. Kolminäytöksinen huvinäytelmä. Kirj. Maria Jotuni. 164 s. 1918. Hinta 9: —. (Näytelmäsarja 90.)

Kuopion takana. Kolminäytöksinen huvinäytelmä. Kirj. Gustaf von Numers. Suom. Eero Alpi. 100 s. 1923. Hinta 12: —. (Näytelmäsarja 85.)

Lönnrot on tulossa. Kolminäytöksinen huvinäytelmä. Kirj. Väinö Voipio. 143 s. 1923. Hinta 15: —. (Näytelmäsarja 75.) Viipurin näyttämön näytelmäkilpailussa palkittu teos.

Meijeri. Kolminäytöksinen kansanhuvinäytelmä. Kirj. Artturi Järviluoma. 141 s. 1925. Hinta 20: —.

Merkitty mies. Kolminäytöksinen näytelmä. Kirj. Artturi Leinonen. 102 s. 1919 Hinta 5: —. (Näytelmäsarja 56.)

Miehen kylkiluu. Kolminäytöksinen huvinäytelmä. Kirj. Maria Jotuni. 2. p. 201 s. 1922. Hinta 15: —. (Näytelmäsarja 65.)

Nuijapäällikkö. Kolmikuvaelmainen näytelmä nuijasodan ajoilta. Kirj. Artturi Leinonen. 114 s. 1926. Hinta 12: —. (Näytelmäsarja 100.)

Näkymättömät tulet. Kolminäytöksinen näytelmä. Kirj. Eero Alpi. 115 s. 1924. Hinta 12: —. (Näytelmäsarja 91.)

Onni Maallinen. Runomittainen murhenäytelmä. Kirj. Lauri Haarla. 188 s. 1921. Hinta 5: —.

Pohjalaisia. Kolminäytöksinen kansannäytelmä. Kirj. Artturi Järviluoma. 4. p. 188 s. 1921. Hinta 12: —. (Näytelmäsarja 45.)

Preerian prinsessa. Kolminäytöksinen huvinäytelmä. Kirj. Raju Halla. 206 s. 1923. Hinta 5: —. (Näytelmäsarja 78.)

Punainen pakolainen. Kolminäytöksinen näytelmä. Kirj. Ruupert Kainulainen. 112 s. 1921. Hinta 10: —. (Näytelmäsarja 60.)

Savu-uhri. Kolminäytöksinen huvinäytelmä. Kirj. Maria Jotuni. 136 s. 1915. Hinta 5: —. (Näytelmäsarja 51.)

Seppelöity. Murheellinen komedia. Kirj. J. Siljo. 111 s. 1918. Hinta 10: —.

Simson ja Delila. Kolminäytöksinen itämainen näytelmä. Kirj. Johannes Linnankoski. 2. p. 131 s. 1911. Hinta 10: —, vk. 15: —. (Näytelmäsarja 39.)

Sointula. Kolminäytöksinen näytelmä. Kirj. Arvid Järnefelt. 140 s. 1924. Hinta 18: —.

Tuomio. Kolminäytöksinen näytelmä. Kirj. Juhani Aho. 134 s. 1907. Hinta 5: 50, sid. 12: —.

Ulkosaarelaiset. Kolminäytöksinen saaristolaishuvinäytelmä lauluineen ja kisoineen. Kirj. Larin-Kyösti. 161 s. 1922. Hinta 15: —. (Näytelmäsarja 71.)

Vanha Härmä. Kolminäytöksinen näytelmä. Kirj. Artturi Leinonen. 96 s. 1920. Hinta 5: —. (Näytelmäsarja 87.)

(Jatkuu 4. kansisivulle.)

50 vuotta myöhemmin. Prologilla varustettu näytelmä kolmessa näytöksessä. Kirj. Z. Topelius. Suom. 109 s. 1899. Hinta 4: —. (Näytelmäsarja 27.)

Viimeinen laiva. Kolminäytöksinen näytelmä. Kirj. Maila Talvio. 124 s. 1922. Hinta 5: —. (Näytelmäsarja 70.)

NELI- JA USEAMPINÄYTÄKSISIÄ.

Danton. Nelinäytöksinen historiallinen näytelmä. Kirj. Kyösti Somero. 104 s. 1918. Hinta 9: —. (Näytelmäsarja 54.)

Eerikki Puke, Korsholman herra. Viisinäytöksinen historiallis-romantillinen näytelmä. Kirj. Gustaf von Numers. Suom. Eero Alpi. 145 s. 1924. Hinta 15: —. (Näytelmäsarja 97.)

Elinan surma. Murhenäytelmä. Seitsemän kuvaelmaa. Kirj. Gustaf von Numers. Suom. Eero Alpi. 136 s. 1924. Hinta 15: —. (Näytelmäsarja 95.)

Eri teitä. Näytelmä neljässä näytöksessä. Kirj. Maila Talvio. 118 s. 1908. Hinta 5: 50. (Näytelmäsarja 20.)

Ester Lönn. Viisinäytöksinen näytelmä. Kirj. Hanna Jaakkola. 158 s. 1914. Hinta 5: —. (Näytelmäsarja 41.)

Hukkasaari. Nelinäytöksinen satunäytelmä. Kirj. Laura Soinne. 194 s. 1923. Hinta 5: —. (Näytelmäsarja 74.)

Ikuinen taistelu. Nelinäytöksinen näytelmä. Kirj. Johannes Linnankoski. 4. p. 218 s. 1909. Hinta 5: —, vk. 15: —.

Juho Vesainen. Nelinäytöksinen näytelmä. Kirj. Santeri Ivalo. 113 s. 1923. Hinta 15: —. (Näytelmäsarja 76.)

Kirot. Yhdeksänkatkelmainen unelma. Kirj. Johannes Linnankoski. 7. p. 189 s. 1924. (Sisältyy Johannes Linnankosken Koottujen teosten II. nidokseen.)

Kustaa Eerikinpoika. Nelinäytöksinen historiallinen näytelmä. Kirj. Santeri Ivalo. 155 s. 1903. Hinta 5: 50.

Kypron prinsessa. Nelinäytöksinen satunäytelmä. Kirj. Z. Topelius. Suom. Eino Leino. 104 s. 1901. Hinta 10: —. (Näytelmäsarja 28.)

Lauantai-iltoja. Suomalaisia kansallisjuhlanäytelmiä I. Kirj. S. Vettenhovi-Aspa. Suom. 192 s. 1922. Hinta 5: —. (Näytelmäsarja 73.)

Murtovarkaus. Näytelmä viidessä kuvauksessa. Kirj. Minna Canth. 3. p. 69 s. 1921. Hinta 5: —. (Näytelmäsarja 1.)

Panu. Nelinäytöksinen näytelmä. Kirj. Juhani Aho. 155 s. 1903. Hinta 5: 50. (Näytelmäsarja 24.)

Pastori Jussilainen. Nelinäytöksinen huvinäytelmä. Kirj. Gustaf von Numers. Suom. Eero Alpi. 80 s 1923. Hinta 10: —. (Näytelmäsarja 81.)

Pirun miekka. Nelinäytöksinen runonäytelmä. Kirj. Emil Elenius 125 s 1922. Hinta 5: —. (Näytelmäsarja 66.)

Regina von Emmeritz. Näytelmä viidessä näytöksessä. Kirj. Z. Topelius. Suom. Eino Leino. 192 s. 1899. Hinta 10: —. (Näytelmäsarja 18.)

Siltalan pehtori. Nelinäytöksinen huvinäytelmä. Harald Selmer-Geethin samannimisestä romaanista vapaasti muodostanut Hjalmar Procopé. Suom. J. Maanpää. 146 s. 1919. Hinta 10: —. (Näytelmäsarja 57.)

Spartacus. Viisinäytöksinen näytelmä ynnä epilogi. Kirj. Konrad Lehtimäki. 198 s. 1914. Hinta 6: 50. (Näytelmäsarja 38.)

Spohonisbe. Viisinäytöksinen murhenäytelmä. Kirj. Lauri Haarla. 196 s. 1919. Hinta 5: —.

Tuhkimo ja kuninkaantytär. Nelinäytöksinen satuseikkailu. Kirj. Larin-Kyösti. 134 s. 1903. Hinta 10: —. (Näytelmäsarja 5.)

Vapauden veljet. Nelinäytöksinen yhteiskunnallinen komedia. Kirj. Kl. U. Suomela. 223 s. 1922. Hinta 5: —. (Näytelmäsarja 62.)

LASTENNÄYTELMIÄ.

Lastennäytelmiä I. Kirj. Anni Swan. 139 s. 1922. Hinta 10: —.

Lastennäytelmiä II. Kirj. Anni Swan. 148 s. 1923. Hinta 10: —. (Näytelmäsarja 84.)

Tahtoisin tulla filmitähdeksi ynnä muita koululaisnäytelmiä. Kirj. Olli. 32 s. 1926. Hinta 10: — (Näytelmäsarja 104)

[redacted]

Hinta 7 mk.